

Rådne ord og tilgivelse

Prædiken 22. søndag e. trinitatis, 16. november 2014 i Martinskirken. LGJ.

Læsninger: Esajas 49,13-19. Efeserbrevet 4,30-32. Matthæus 18,1-14

Salmer: 437 – 493 – 598 v4 – 403 // 428v1-7 – 429v1-2 - Ny DS 476: Kornet, som dør – 40 v5.

Efeserbrevet 4,29-32

Intet råddent ord må udgå af jeres mund, kun et godt ord til nødvendig opbyggelse, så det kan blive til velsignelse for dem, der hører det. Vold ikke Guds hellige ånd sorg, den som I blev beseglet med indtil forløsningsdagen. Al forbitrelse og hidsighed og vrede og råb og spot skal ligge jer fjernt, ja, al ondskab; men vær gode mod hinanden, vær barmhjertige og tilgiv hinanden, ligesom Gud har tilgivet jer i Kristus.

I: "RÅDNE ORD", SOM FOR LÆNGST BURDE VÆRE SMIDT UD

Nu er der jo igen af os, som har lyst til at gøre hinanden kede af det, uanset hvad. Men nogle gange er det bare svært at undgå. Når sandheden skal siges, kan være vanskeligt for den, som bliver konfronteret dermed. Og er det ikke også i orden? - Jo, måske. I nogle tilfælde. Men det handler det ikke om i dag. Her handler det om, at vi går over stregen, at vi bliver vrede, og at der kommer noget ud af vores mund, som ikke burde se dagens lys. "Rådne ord".

Rådne ord er ord, som har ligget alt for længe. Ligesom kød, der er blevet fordærvet og ikke længere kan spises, men desværre ikke blev smidt ud. Opmagasinerede frustrationer og vrede bliver til rådne ord. Dårlige tanker, som vi dyrkede, ligesom bakterier kan dyrkes i et miljø, så de vokser og bliver til en bakteriebombe. - Sådan kan der være noget i vore hjerter, der burde være smidt ud for længst, men nu bliver brugt overfor en af vore nærmeste: overfor en kristen bror, vores ægtefælle eller en anden i familien. Jo, der udgår rådne ord af vores mund.

Det er ikke i orden! Og vi er enige. Det siger sig selv. Vi burde ikke have sagt sådan! ... Så OK, jeg siger undskyld. Og så må det være ude af verden. Det er jo heller ikke verdens undergang. Lad os komme videre. ... Og så varer det til næste gang, noget lignende sker. - Men så let slipper vi ikke. Apostelen har noget mere at sige os, end at det var for dårligt af os. Han fortæller os, at det, vi gør mod hinanden, det gør vi også imod Gud! Han siger jo i forlængelse af det, der skete med dig og dine rådne ord og tanker, som du kastede mod en anden: "*Vold ikke Guds hellige ånd sorg, den som I blev beseglet med indtil forløsningsdagen*".

II: DET, VI GØR MOD HINANDEN, GØR VI MOD GUDS ÅND

Det forfærdelige er, at det, vi gør mod hinanden, det gør vi også mod Helligånden. Apostelen siger jo, at vi "volder Helligånden sorg", når vi skader hinanden. Apostelen begrundet det med, at en kristen er "*beseglet med Helligånden*". Helligånden bor i enhver kristen. Så har du tømte rådne ord ud over en kristen bror, har du tømte dem ud over Helligånden. Det er forfærdeligt! Det legeme, som Helligånden bor – nemlig i dig – har du ladet bruge til det modsatte af, hvad han vil med dig. Og din næste, som Helligånden, bor i, er blevet ramt af dig.

Men det gælder ikke kun i vores forhold til medkristne, men til alle mennesker. For ethvert menneskes livsånd er fra Gud. Så uanset om dit medmenneske er medfølelsende eller uforskammet, kristen eller ateist, troende eller vantro, så stammer dets livsånd fra Gud. Jakob taler om det i sit brev: "*Med munden velsigner vi Gud og forbander menneskene, som er skabt i Guds billede! Sådan bør det ikke være, brødre!*" Det er vores virkelighed. Vi rammer Gud, når vi rammer hinanden. Det hjælper apostelen os til at se og indse. Men han hjælper os også videre. For det er jo ikke til skræk og advarsel, at vi blev beseglet med Helligånden. Han viser os tre sider af vores herlige virkelighed som kristne:

III: TRE GRUNDE TIL AT OPBYGGE, GIVE HÅB OG TILGIVE

a) Helligånden er den ånd, som I – dvs. dig og den du lige har gjort sådan imod – som I blev beseglet med, da I kom til troen. Vi fik Helligånden, da vi kom til tro. I dåben. I genfødslen. Tænk på det. Tænk på, at Gud delte alt godt med dig. Del derfor alt godt med hinanden. Sig *et godt ord til nødvendig opbyggelse, så det kan blive til velsignelse for dem, der hører det*. For det har vi jo så hårdt brug for: at blive opbygget af hinanden og ikke nedbrudt, så vi kan bevare troen ikke blive modløse og give op.

Jesus taler også om det i søndagens evangelium hos Matthæus: *Se til, at I ikke ringeagter en af disse små. For jeg siger jer: Deres engle i himlene ser altid min himmelske faders ansigt (Matt 18,10)*. Når vi har at gøre med ”de små” i Guds rige (og det er både de små børn og dem, som er små i egne øjne, svage og skrøbelige), da har vi at gøre med Guds engle. De er hos ”de små” og ser Gud Faders ansigt. Det betyder, at de ser, hvad Gud vil gøre for de små. Og de er udsendt for at gøre det for Gud. Vil vi virkelig modarbejde Gud og hans engle?

Er det ikke en hjælp, når vi overvejer, hvordan vi skal være mod hinanden! At vi blev *beseglet med Helligånden* i dåben, at Helligånden bor i os, og at Guds engle ser og passer på. Hvordan kan vi da angribe hinanden med rådne ord?

b) Det andet meget glædelige er, at vi er på vej mod forløsningens dag! Den dag kommer snart. Det giver håb! Forløsning. Udfrielse. Befrielse. Befrielse fra alle frustrationer, al sygdom og forgængelighed, al stress og jag, al sorg og smerte og lidelse. ... Og det er jo netop sådanne elendigheder i vores liv, som får os til at miste besindelsen og overfuse hinanden og skade vore kære eller andre, som er andres kære. Hvordan kan det falde os ind? Måske fordi vi glemmer, at vi er beseglet med Helligånden *indtil forløsningens dag*. Vi lever, som om der ikke er nogen forløsning. Derfor tror vi, at vi selv skal tage affære og være hinandens dommere. Vi føler, at vi har ret til det, fordi vi har glemt, at Gud er både vores og vor næstes Herre og Forløser. Og vores dom og vore hårde ord hænger ofte sammen med, at vi er uden viden om, hvad den anden må slås med af angst og mindreværdsfølelse.

Hvordan kan vi da mene, at der er brug for hårde ord og et dræbende blik? Er der ikke snarere brug for ord om, at Gud vil forløse os, ord, som lyser i mørket og giver håb i håbløsheden? Jo. Og vi har fået håbets ord i evangeliet. Vi behøver ikke at tage hævn i vores egne hænder. Og vi må heller ikke. Vi er på vej mod forløsningens dag! Det er, hvad Jesus også siger i evangeliet, når han fortæller om hyrden og lammet, der for vild. Hyrden er på vej! *Menneskesønnen er kommet for at frelse det fortabte (Matt 18,11-13)*. Sig det til hinanden. Find nye måder at få det sagt på. Forløsningens dag er en dag, som ligger foran os.

c) Det tredje meget glædelige er, som apostelen siger til os, er, at Gud har tilgivet os i Kristus. Det er godt at høre, når vi har bedrøvet Helligånden og overfuset vores næste og været til ringe opbyggelse. Gud har tilgivet os i Kristus! Apostelen siger det, både for at vi selv skal få hjælp, men også for at vi skal tilgive hinanden.

Tilgivelsen er ikke noget, vi selv råder over. Det er ikke dig, der bestemmer, om du skal tilgive din bror. Du er heller ikke den dommer, som har lov at holde tilgivelsen til bage i tavshed og surhed. Vi har ikke lov til at trække os tilbage med begrundelsen: ”Hun må komme først. Jeg har så ofte været den, der gav mig. Jeg gør det ikke denne gang.” Og vi behøver heller ikke at vente. For vi har evangeliets ”ligesom”. ”*Ligesom Gud har tilgivet jer i Kristus!*”. Mange gange benytter vi os af et negativt ”ligesom”, nemlig når vi gengælder ondt med ondt. Lige for lige. Men her er et ”ligesom”, der er ubeskriveligt positivt. Her er ingen undskyldning for ikke at tilgive. For Guds tilgivelse er total. Og den bygger på Jesu død og opstandelse. Og den gælder også din næste!

Derfor er formaningen stærk og uigendrivelig. *Tilgiv hinanden, ligesom Gud har tilgivet jer i Kristus Jesus!* Det er det, vi skal. For det er den gave, Gud overøser os med: tilgivelse. Tilgivelse, fordi vi brugte rådne ord, *forbitrelse og hidsighed og vrede og råb og spot og al ondskab*. Det er tilgivet! Derfor: *Vær gode mod hinanden, vær barmhjertige og tilgiv hinanden, ligesom Gud har tilgivet jer i Kristus*. Amen.

